

Županijsko natjecanje iz povijesti
Školska godina 2023./2024.
6. skupina: IV. razred srednje škole
18. ožujka 2024.

RJEŠENJA TESTA ZA ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI ZA 4. RAZRED SREDNJIH ŠKOLA

Napomena:

Kod nekih pitanja više je mogućih točnih odgovora jer je riječ o interpretaciji izvora. U slučaju nedoumice treba se voditi i kontekstom učeničkoga odgovora te uvažiti odgovore koji su u skladu s ponuđenim interpretacijama ili na njihovu tragu.

Broj zadatka	Točan odgovor	Udžbenik
1.	1.1. Cilj je pokreta bilo ostvarenje prava žena na pravo glasa. (1 bod) 1.2. Priznaju se sve inačice odgovora koje uključuju da karikatura prikazuje kritičku i neprijateljsku perspektivu suvremenoga društva, posebno muškaraca, prema pokretu jer se u karikaturi naglašava da žene ne rade, nego umjesto njih radi muškarac dok se one bore za svoja prava; žena se bori za pravo glasa, a muškarcu koji umjesto nje radi, žena ne priznaje pravo glasa... (2 boda)	Alfa, 79. str. Meridijani, 162. str. ŠK, 78. str.
2.	2.1. o problemu rasizma (1 bod) 2.2. Priznaju se sve inačice odgovora koje podrazumijevaju da je poruka karikature da rasizam nije i ne treba biti dijelom američkoga načina života jer je prikazano kako ga Uncle Sam (noga u bojama američke zastave, simbol SAD-a, sjedokosi starac sa simbolima američke zastave) izbacuje. (2 boda)	Meridijani, 160. str. ŠK, 80. str.
3.	3.1. Buharin je pripadnik „stare garde“, stari kadar. (1 bod) 3.2. Priznaju se sve inačice odgovora koje podrazumijevaju kako autor navodi da su stari boljševici smatrali da su stradanje i čistke opravdani ako Staljin smatra da je to u interesu partije. (1 bod)	Alfa, 27. str.
4.	4.1. radio (1 bod) 4.2. 1926. (1 bod)	Alfa, 77 str.
5.	B (1 bod)	Meridijani, 162. str. ŠK, 78. str.

6.	D, C, A, B (4 boda)	Alfa, 123. str., 124. str. Meridijani, 72., 77. i 80. str. ŠK, 166. i 167. str.
7.	D, C, B, A (4 boda)	Meridijani, 313. str., 314. str. ŠK, 103. i 104. str., 185. str.
8.	B (1 bod)	Meridijani, 167. str. ŠK, 96. str.
9.	9.1. kapitulacija Italije (1 bod) 9.2. Priznaju su sve inačice odgovora koje podrazumijevaju kako prvi izvor navodi da je istočnojadranska obala nakon kapitulacije Italije vraćena u sastav NDH, da su poništeni Rimski ugovori. (1 bod) Priznaju su sve inačice odgovora koje podrazumijevaju da drugi izvor opisuje da se u Dalmaciji odvijaju borbe njemačke vojske i partizana, da su partizani dio antifašističke koalicije jer je autor citiranoga izvora W. Churchill. (1 bod)	Alfa, 102. str., 110. str., 112. str. Meridijani, 54. str, 64. str., 77. – 78. str. ŠK, 144. – 145. str, 158. str.
10.	C (1 bod)	Alfa, 88. – 89. str. Meridijani, 44. – 45. str. ŠK, 132. – 133. str.
11.	11.1. Priznaju se sve inačice odgovora koje uključuju da su prikazane Sjedinjene Američke Države i Velika Britanija, predsjednici Sjedinjenih Američkih Država i Velike Britanije. (2 boda) 11.2. Priznaju se sve inačice odgovora koje upućuju na to da plakat prikazuje stajalište Talijanske Socijalne Republike. (1 bod) Stav je autora kritički/negativan/neprijateljski prema Sjedinjenim Američkim Državama i Velikoj Britaniji jer su njihovi predsjednici prikazani kao razbojnici s pištoljima, a na dnu su plakata prikazane ruševine koje su posljedica njihova djelovanja. (1 bod)	Alfa, 102. str. Meridijani, 54. str. ŠK, 144. str.
12.	RADAR, radar (1 bod)	Alfa, 90. – 91. str. ŠK, 134. str. (radarski sustav)
13.	Priznaju se sve inačice odgovora koje upućuju na to da prva karikatura prikazuje savezništvo između SSSR-a i nacističke Njemačke prema Ugovoru Ribbentrop-Molotov / Ugovoru o nenapadanju jer su Staljin i Hitler u izvrsnim odnosima i razmjenjuju poklone. (2 boda)	Alfa, 85. i 93. str. Meridijani, 43., 50. i 51. str. ŠK, 129. i 135. str.

	Priznaju se sve inačice odgovora koje podrazumijevaju da druga karikatura prikazuje vanjsku politiku SSSR-a nakon njemačkoga napada 22. lipnja 1941. Nakon toga napada saveznik SSSR-a postaje Velika Britanija i o tome svjedoče povezane zastave i parola <i>Zajedno ćemo zadaviti hitlerizam</i> . (2 boda)	
14.	14.1. Tekst govori o nepismenosti u Hrvatskoj. (1 bod) 14.2. Priznaju se sve inačice odgovora koje uključuju da je glavna prepreka u obrazovanju/opismenjavanju žena otpor njihovih muževa koji ne žele da se žene opismene. (1 bod) 14.3. Marija Jurić Zagorka (1 bod)	Meridijani, 163. str. ŠK, 96., 97. i 98. str.
15.	15.1. Prikazani je povijesni izvor rezultat politike antisemitizma. (1 bod) 15.2. Priznaju se sve inačice odgovora koje upućuju na to da je njemački muškarac prikazan kao fizički jak i radišan, a njemački Židov kao star i ružan te s velikim nosom. (2 boda)	Alfa, 34. i 36. str. Meridijani, 165. – 166. str. ŠK, 88. str.
16.	Priznaju se sve inačice odgovora koje uključuju da karikatura prikazuje japansko stajalište (1 bod) Karikatura prikazuje Japan kao veliko sunce na obzoru te umorne i iscrpljene Amerikance (2 boda) .	Alfa, 95. str. Meridijani, 53. str. ŠK, 138. – 139. str.
17.	17.1. Izvor je rezultat kulta ličnosti jer je Mussolini prikazan i opisan kao iznimna osoba zaslužna za domovinu i blagostanje. (2 boda) 17.2. Na slici su snopovi pruća, <i>fascies</i> , iz razdoblja antičkoga Rima, čija je veličina i tradicija uzor fašistima. (2 boda)	Alfa, 30. i 31. str. ŠK, 30. i 87. str.
18.	B (1 bod)	ŠK, 98. i 99. str.
19.	19.1. Priznaju se sve inačice odgovora koje uključuju događaj kod Bleiburga. (1 bod) 19.2. pripadnici poraženih vojska i organizacija – ustaše i domobrani, četnici, slovenske, srpske i crnogorske protukomunističke snage, vojnici i dužnosnici NDH, hrvatski civili, pripadnici njemačke i talijanske manjine, slovenski kolaboracionisti; navesti bilo koja dva od navedenih odgovora (2 boda)	Alfa, 146. i 147. str. Meridijani, 180. – 181. str. ŠK, 180. i 182. str.

20.	20.1. Vođa je Dragoljub Draža Mihailović; Dragoljub (Draža) Mihailović; Draža Mihailović. (1 bod) 20.2. Priznaju se sve inačice odgovora koje uključuju da prvi izvor opisuje četnike kao suradnike njemačke vojske jer im dojavljaju gdje su partizani i traže da ih se napadne. (1 bod) Drugi izvor prikazuje da se četnici bore za slobodu, znači protiv njemačkoga okupatora. (1 bod)	Alfa, 122. str. Meridijani, 73. str., 74. str. ŠK, 162. – 163. str.
21.	21.1. Na Konferenciji u Wannseeu govorilo se o konačnome rješenju židovskoga pitanja tj. o uništenju Židova. (1 bod) 21.2. Bugarska i Danska (2 boda)	Alfa, 130. str. Meridijani, 173. – 174. str. ŠK, 173. str.
22.	22.1. Priznaju se sve inačice odgovora koje uključuju da se u izvorima govori o uporabi atomskoga oružja jer se opisuju specifične posljedice kao što su povraćanje, ozljede, opečenost, opasnost od vode i velik broj žrtava. (2 boda) 22.2. Priznaju se sve inačice odgovora koje uključuju da 1. izvor prikazuje japansku, a 2. izvor američku perspektivu. (2 boda)	Alfa, 141. str. Meridijani, 58. str. ŠK, 151. str.
23.	23.1. Danica, kraj Koprivnice, 4 (2 boda) 23.2. Jasenovac, 5 (2 boda) 23.3. brojem 1 (1 bod)	Alfa, 135. str. Meridijani, 66. – 68. str. ŠK, 176. i 177. str.
24.	24.1. neutralna (1 bod) 24.2. Albanija, 2 (2 boda) 24.3. Finska, 4 (2 boda)	Alfa, 86. str. Meridijani, 44. str. ŠK, 126., 131. i 135. str.; zemljovid, 138. str.
25.	25.1. Midway, 2 (2 boda) 25.2. Pearl Harbour, 3 (2 boda) 25.3. Okinava/Okinawa, 1 (2 boda)	Alfa, 95. str., 100. str., 104. str. Meridijani, 53. i 54. str. ŠK, 138. – 142. str., 151. str.

Literatura:

1. *Povijest 4* Udžbenik iz povijesti za četvrti razred gimnazije. ALFA. Zagreb. 2021. (1. izdanje) Tomislav Anić, Petar Bagarić, Nikica Barić, Ivan Brigović, Stipe Ledić, Tihana Magaš, Ante Nazor i Ivan Samardžija.
2. *Svijet prije nas Povijest 4* (Udžbenički komplet iz povijesti u četvrtom razredu gimnazije). Meridijani. Zagreb. 2021. Jakša Raguž, Dino Staničić, Hrvoje Petrić, Tomislav Brandolica, Nikola Cik, Hrvoje Gračanin, Suzana Pešorda i Ivana Štimac.
3. *Tragovi 4* Udžbenik povijesti u četvrtom razredu gimnazije. Školska knjiga. Zagreb. 2021. (1. izdanje) Krešimir Erdelja, Igor Stojaković.

